

VIZOR d.o.o.

EKOLOGIJA-ZAŠTITA-KONZALTING

Koprivnička 1

42 000 Varaždin

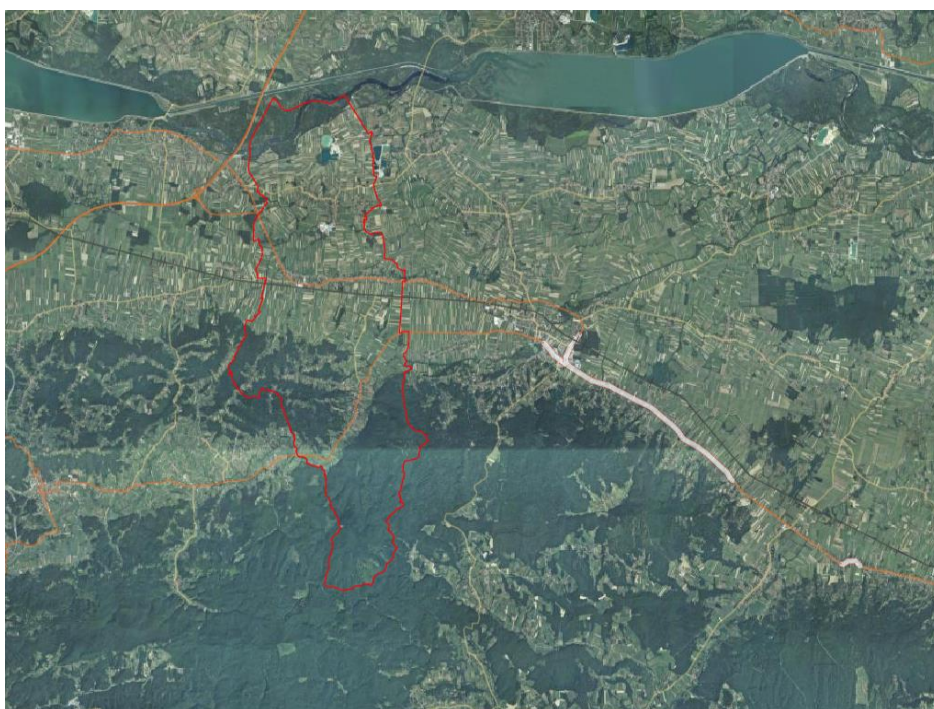
tel: 042 / 213 922

fax: 042 / 494 281

web: www.vizor.hr

@: vizor@vizor.hr

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE MARTIJANEC ZA RAZDOBLJE OD 2018. – 2023. g.

Martijanec, prosinac 2017.

RADNA SKUPINA IZRAĐIVAČA:

Članovi: **Mario Šestanjanj-Perić, dipl.ing.el.**

Ivan Košutar, dipl.ing.sig.

Davor Kraš, dipl.ing.el.

Nino Kauzler, dipl.ing.str.

Zdravko Breški, bacc.ing.sec.

Vračar Melita, bacc. ing. evol. sust

SADRŽAJ

1. ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE MARTIJANEC.....	8
1.1. Podaci iz prostorno – planske dokumentacije	8
1.2. Analiza postojećeg stanja u sustavu gospodarenja otpadom na području općine Martijanec	9
1.2. Postupanje s komunalnim otpadom na području Općine.....	10
1.3. Sustav prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstva.....	10
1.4. Sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva.....	11
1.5. Krupni glomazni otpad	11
1.6. Sustav prikupljanja reciklabilnog otpada putem zelenih otoka	11
1.7. Ocjena postojećeg stanja	11
1.8. Definiranje ciljeva.....	12
1.9. Potrebe u sustavu gospodarenja otpadom na području općine Martijanec.....	12
3. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO PRIKUPLJENOG OTPADA, ODLOŽENOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA, TE OSTVARICANJE CILJEVA.....	13
3.1. Miješani komunalni otpad.....	13
3.2. Krupni glomazni otpad	14
3.3. Biorazgradivi komunalni otpad	14
3.4. Otpadni papir, metal, staklo, plastika i tekstil	15
3.5. Građevni otpad	16
3.6. Problematici otpad	16
3.7. Ciljevi za gospodarenje otpadom.....	17
4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	18
4.1. Podaci o postojećim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom.....	18
4.2. Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom	23
5. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJHOVOM OTKLANJANJU.....	23
6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	24
6.1. Izobrazno-informativne aktivnosti	27
7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	28
8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	30
9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA.....	30
10. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA.....	31
11. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	32
11. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....	34
12. POPIS PRIMIJENJENIH, ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE	36

POJAŠNJENJE POJMOVA

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradivi otpad.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Divlje odlagalište je odlagalište na koje neko naselje, skupina domaćinstava ili pojedina domaćinstva unutar neke općine ili grada odlažu svoj otpad na nekontroliran način.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada.

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao.

Inertni otpad jest otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je nalogom iz članka 29. Stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17).

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Obrada otpada su postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja.

Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- a. interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
- b. odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
- c. iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša koja je posljedica štetnog djelovanja, ili izostanka potrebnog djelovanja, ispuštanja, unošenja ili odlaganja štetnih tvari, ispuštanja energije i utjecaja drugih zahvata i pojava nepovoljnih po okoliš,

Onečišćivač je svaka pravna ili fizička osoba čije djelovanje posredno ili neposredno uzrokuje onečišćavanje okoliša,

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17)

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada.

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Recikliranje je svaki postupak oporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Sanacija onečišćenog tla je skup aktivnosti i radova radi uklanjanja posljedica onečišćenja tla otpadom kojima se vraćaju, ako je to moguće, prirodna svojstva tla ili se tlo priprema za novu namjenu.

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Skladištenje otpada je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana.

Sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- a. količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
- b. štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi, ili
- c. sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Zakon je Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17).

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije oporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

KRATICE:

HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
CGO	Centar za gospodarenje otpadom
EE OTPAD	Električna i elektronička oprema
EU	Europska unija
JLS	Jedinica lokalne samouprave
MBO	Mehaničko - biološka obrada
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NN	Narodne novine
PET	Polietilen tereftalat
PGO	Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave
PPU	Prostorni plan uređenja
RD	Reciklažno dvorište
RH	Republika Hrvatska
VŽŽ	Varaždinska- županija
ZO	Zaštita okoliša
ZoOGO	Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17)

1. ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE MARTIJANEC

1.1. Podaci iz prostorno – planske dokumentacije

Općina Martijanec jedinica je lokalne samouprave koja se nalazi u Varaždinskoj županiji, a zauzima sjeverozapadni dio Ludbreške Podravine. Na svom sjevernom dijelu graniči s Međimurskom županijom, a na južnom s Koprivničko – križevačkom županijom. Područje općine Martijanec obuhvaća prostor površine 49,35 km² što iznosi 3,93% od ukupnog područja Županije. Unutar Varaždinske županije graniči s dva grada i pet općina: Općinom Sveti Đurđ i Gradom Ludbregom s istočne strane te općinama Trnovec Bartolovečki, Jalžabet i Gradom Varaždinske Toplice sa zapadne strane.

Obzirom na morfologiju terena, geološku građu i hidrogeološke značajke cijelo se područje može podijeliti na četiri prostorne cjeline:

- sjeverni nizinski predio Varaždinske podravine s rijekama Dravom i Plitvicom,
- središnji brežuljkasti predio Varaždinsko–topličkog gorja,
- dolina Bednje i
- južni brdski dio, obronci Kalničkog gorja.

Sjeverni dio je nizina koja zauzima više od 50 posto površine Općine prema jugu. U ovom dijelu dominiraju vodotoci Drava i Plitvica sa svojim inundacijskim pojasom što je posljedica razvoja ratarske proizvodnje. Tu su smješteni najznačajniji gospodarski subjekti u građevinskom području, kao i izvan njega (šljunčara, farma), centralni sadržaji (sadržaji javne nabave), značajni prometni tokovi i čvorišta, te ostala značajna infrastruktura. Ovaj dio općine ima vodonosnik podzemne pitke vode i najnaseljenije je (ukupno 8 naselja).

Središnji brežni dio Općine karakterizira krajobrazna raznolikost i reljefna razgibanost kranjih istočnih obronaka Varaždinsko – topličkog gorja. Naselja u tom dijelu Općine su raštrkana, razasuta po bregovima. Izvan građevinskih područja koja su uglavnom smještena na grebenima brežuljaka, nalaze se mješovita poljoprivredna zemljišta (voćnjaci, vinogradi, šume i šumarci, livade i vrtovi).

Dolina Bednje je uski pojas između Varaždinsko–topličkog i kalničkog gorja u kojem se nalazi naselje Slanje, izduženo u smjeru paralelnom toku rijeke.

Južni dio je čine pretežno državne gospodarske šume. Područje koje je slabo naseljeno te prvenstveno predodređeno razvoju šumarstva. Čitavo ovo područje predlaže se za zaštitu u kategoriji zaštićeni krajolik.

Općina se sastoji od naselja: Čičkovina, Gornji Martijanec, Hrastovljan, Križovljan, Madaraševac, Martijanec, Rivalno, Slanje, Sudovčina i Vrbanovec. Prema popisu stanovnika iz 2011. g na području Općine živi 3127 stanovnika (tablica 1).

Tablica 1: Ukupan broj stanovnika prema popisu iz 2011. godine

NASELJE	BROJ STANOVNIKA
Čičkovina	206
Gornji Martijanec	44
Hrastovljan	410
Križovljan	288
Madaraševac	204
Martijanec	423
Rivalno	51
Slanje	512
Sudovčina	360
Vrbanovec	629
Ukupno:	3127

1.2. Analiza postojećeg stanja u sustavu gospodarenja otpadom na području općine Martijanec

Na području Općine Martijanec miješani komunalni otpad, staklo, papir i plastiku sakuplja, prevozi i zbrinjava tvrtka BABIĆ d. o. o. čije je sjedište u Cestici, ulica Ljudevita Gaja 44.

Na području Općine komunalni otpad se sakuplja i odvozi četiri puta mjesečno a sve sukladno rasporedu odvoza.

Komunalni otpad iz domaćinstava prikuplja se u kante ili tipizirane vreće na mjestu nastanka i odvozi se specijalnim vozilima. U organizirano sakupljanje otpada s područja općine uključeno je 100 % domaćinstava. Papir, plastika, staklo, metal i tekstil prikuplja se putem zelenih otoka te se prema potrebi odvozi sa lokacije.

Na području općine Martijanec glomazni otpad iz svih domaćinstava sakuplja se 2 puta godišnje prema u naprijed dogovorenom terminu ili po pozivu komunalnom poduzeću.

1.2. Postupanje s komunalnim otpadom na području Općine

Prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15) u komunalnu djelatnost spada i odlaganje komunalnog otpada.

Komunalni otpad jest otpad od kućanstva, te otpad iz proizvodnje i uslužne djelatnosti, ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva. Gospodarenje komunalnim otpadom u nadležnosti je Općine koja je dužna na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera za gospodarenje komunalnim otpadom.

Postupanje s komunalnim otpadom sastoji se od više faza:

- sakupljanje na mjestu nastajanja otpada (u kućanstvu odlaganjem u kantu ili vreće),
- transport od područja sakupljanja do mjesta za tretman/odlaganje,
- odlaganje,

Osnovni elementi na temelju kojih se definira sustav gospodarenja komunalnim otpadom odnosi se na broj stanovnika koji se treba uključiti u organizirani sustav skupljanja komunalnog otpada.

Sustav prikupljanja komunalnog otpada na području Općine Martijanec dijeli se na:

- sustav prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstava,
- sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva,
- sustav prikupljanja glomaznog otpada,
- sustav prikupljanja reciklabilnog otpada na zelenim otocima,

1.3 Sustav prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstva

Sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada (KBO 20 03 01) zasniva se na prikupljanju otpada kojeg stanovništvo odlaže u standardne posude čije se veličine razlikuju ovisno o njihovim potrebama.

Komunalni otpad iz kućanstava (individualno stanovanje) prikuplja se u spremnike od 120 ili 240 litara te u vreće. Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada obavlja se specijalnim vozilima (auto smećari) zatvorenog tipa, konstruiranima tako da se onemogući rasipanje otpada, te širenje mirisa. Prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada obavlja se svaki tjedan, tj. četiri puta mjesečno.

Obuhvaćenost sakupljanja i odvoza komunalnog otpada na području Općine Martijanec je 100%.

1.4. Sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva

Navedeni otpad nastaje u uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole te objekti koje koriste javne službe i sl.). Navedeni otpad prikuplja se unutar sustava prikupljanja otpada iz kućanstva. Na području Općine u sustavu zbrinjavanja komunalnog otpada je 641 kućanstvo i pravna osoba sa kantom za miješani komunalni otpad od 120 litara, 12 pravnih osoba i kućanstava sa kantom od 240 litara te 18 pravnih osoba sa kontejnerom od 110 litara. Prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada (KBO 20 03 07) obavlja se na način da se građani obavijeste o terminu odvoza glomaznog otpada ili po pozivu, tj. na zahtjev korisnika.

1.5. Krupni glomazni otpad

Krupni (glomazni) otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je nalogom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom: *Popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju krupnim (glomaznim) komunalnim otpadom propisuje ministar nalogom.*

Krupni (glomazni) otpad na području Općine također sakuplja komunalno društvo Babić d.o.o. i to 2 puta godišnje ili po pozivu korisnika.

1.6. Sustav prikupljanja reciklabilnog otpada putem zelenih otoka

Zeleni otok je uređeno, ograđeno i pristupno mjesto na javnoj površini gdje se nalaze spremnici (kontejneri) za selektivno odlaganje otpada. Na zelenom otoku jasno je istaknuta tabla s nazivom „Zeleni otok“. Na području Općine Martijanec nalazi se 9 lokacija zelenih otoka na kojima su smješteni spremnici za staklo, papir i karton, metal te plastiku i jedan kontejner za otpadni tekstil u naselju Martijanec.

1.7. Ocjena postojećeg stanja

Postojeći način postupanja s komunalnim otpadom u Općini Martijanec još uvijek nije u potpunosti u skladu s odredbama ZOGO te je svakako potrebno povećanje učinkovitosti gospodarenja otpadom. Iz komunalnog se otpada nedovoljno izdvajaju iskoristive komponente, što ovakvo postupanje otpadom još uvijek čini neracionalnim, ekonomski neisplativim, a predstavlja i nepotrebno opterećenje kapaciteta odlagališta.

Od obaveza koje su propisane ZOGO Općina Martijanec već je ispunila jedan veći dio obaveza ili je pokrenula aktivnosti prema njihovom ispunjenju.

Sustav odvojenog prikupljanja otpada je uspostavljen, a odnosi se na uvođenje prikupljanja komunalnog otpada na kućnom pragu kojim je obuhvaćeno 100% stanovništva, uspostavom

zelenih otoka sa spremnicima za odvojeno prikupljanje stakla, papira, metala, plastike i tekstila te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada.

Cijena usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada u Općini Martijanec obračunava se prema cjeniku tvrtke Babić d.o.o. Cestica na koji je pribavljena suglasnost Općine.

Na području Općine Martijanec provodi se edukacija stanovništva o obvezi odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Općina putem tvrtke Babić d.o.o. Cestica te letaka, plakata, oglasnih ploča i web stranica obavještava stanovništvo o obvezi i načinu odvojenog prikupljanja otpada.

1.8. Definiranje ciljeva

Temeljem analize i ocjene postojećeg stanja te ovisno o mogućnostima definiraju se sljedeći ciljevi Općine Martijanec:

- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom izgradnjom reciklažnog dvorišta uključujući edukaciju građana,
- smanjenje količine miješanog komunalnog otpada koje se upućuje na odlaganje,
- povećanje količine izdvojeno prikupljenog reciklabilnog otpada,
- poduzimanje mjera u cilju sprječavanja ilegalnog odlaganja otpada

1.9. Potrebe u sustavu gospodarenja otpadom na području općine Martijanec

Na temelju analize i ocjene postojećeg stanja te definiranih ciljeva moguće je odrediti potrebe za unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom u Općini Martijanec.

Kao osnovni ciljevi definiraju se smanjenje količine miješanog komunalnog otpada koji se upućuje na odlaganje i povećanje količine odvojeno prikupljenog reciklabilnog otpada.

Preduvjet za ostvarenje navedenih ciljeva je:

- kontinuirana edukacija građana
- nadogradnja elemenata za prikupljanje otpada iz kućanstva - komposter, odvojeno prikupljanje reciklabilnog otpada
- uspostava reciklažnog dvorišta,

3. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO PRIKUPLJENOG OTPADA, ODLOŽENOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA, TE OSTVARICANJE CILJEVA

Kategorije otpada definiranim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17), koje se u daljnjim poglavljima obrađuju su:

- **MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD** - otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- **KRUPNI (GLOMAZNI) OTPAD** - predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je nalogom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
- **BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD** - otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- **OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO, PLASTIKA I TEKSTIL**
- **GRAĐEVNI OTPAD** – otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao
- **PROBLEMATIČNI OTPAD** - opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada

3.1. Miješani komunalni otpad

Komunalni otpad jest otpad iz kućanstava, te otpad iz proizvodne i/ili uslužne djelatnosti ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava. On je smjesa raznih vrsta materijala kojima se iskoristila njihova prvobitna svrha, a koji nastaje prilikom obavljanja svakodnevnih ljudskih aktivnosti, u prvom redu u kućanstvima. Otpad koji je po količinama, svojstvima i sastavu sličan komunalnom, pa se stoga često obrađuje na isti način, je i otpad

iz gospodarstva, ustanova i uslužnih djelatnosti. Budući da se radi o otpadu čije stvaranje određuje ljudski faktor, potrebno je pratiti globalne promjene koje određuju stavljanje novih materijala u široku potrošnju, čime nastaju i nove vrste otpada. Također, poznavanje promjena uslijed sezonskih uvjetovanosti, važno je radi tehnoloških i ekonomskih proračuna radi odabira optimalne tehnologije i kapaciteta za obradu komunalnog otpada.

Uobičajeni izvori proizvodnje komunalnog otpada na području Općine Martijanec su kućanstva, komercijalni izvori (ugostiteljski objekti, trgovine, uredi, autoservisi, ambulante, proizvodni pogoni itd.), te javne površine (ulice, parkovi i dr.). Obzirom na glavne izvore, morfološki sastav otpada ovisan je u najvećoj mjeri o broju stanovnika, godišnjem dobu, klimi, geografskom položaju i ekonomskoj situaciji.

Sukladno očevidniku otpada za 2015. godinu, tvrtke Babić d.o.o., na području općine Martijanec količina sakupljenog miješanog komunalnog otpada iznosila je 316,7 tona.

3.2. Krupni glomazni otpad

Krupni (glomazni) otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je nalogom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom: *Popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju krupnim (glomaznim) komunalnim otpadom propisuje ministar nalogom.*

Glomazni otpad iz svih domaćinstava općine Martijanec sakuplja se i odvozi 2 puta godišnje ili po pozivu građana na telefon poduzeća Babić d.o.o. koji dolazi na adresu proizvođača otpada (korisnika). U 2015. g na području Općine bilo je sakupljeno 10,8 t glomaznog otpada

3.3. Biorazgradivi komunalni otpad

Biorazgradivi otpad je otpad iz vrta (granje, lišće, trava...), ostaci iz kuhinje (ostaci povrća, voća, talog od kave, čaja,...), pamučna tkanina (bez sintetike), glomazni drveni namještaj, mulj sa pročistača.

Biorazgradivi otpad se dijeli na frakcije:

- usitnjeni materijal koji ide u kompostnu hrpu,
- otpad za usitnjavanje (granje, glomazni drveni otpad).

Na području Općine Martijanec nema organiziranog prikupljanja biootpada. Navedeni otpad građani Općine odvajaju i prikupljaju unutar kućanstva, te njegovim tretmanom u procesu kompostiranja dobiva ekološki prihvatljivo bio-gnojivo tj. kompost za vlastitu upotrebu. Obzirom da je područje Općine ruralno mnoga kućanstva još uvijek imaju domaće životinje te se jedan dio biorazgradivog otpada koristi za prehranu istih.

3.4. Otpadni papir, metal, staklo, plastika i tekstil

Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15) uređuje postupanje sa ambalažnim otpadom te obveze prodavatelja/uvoznika. Pravilnik pozitivno djeluje na svijest stanovništva, PET i MET ambalaža se odvaja i ne završava u komunalnom otpadu. Povrat i/ili skupljanje ambalaže organizirano je preko prodajnih mjesta, uz isplatu povratne naknade potrošačima. Time je spriječeno opterećivanje odlagališta i prirode ovom vrstom otpada, otpadna ambalaža postala je sirovina za recikliranje te se iz nje rade novi proizvodi.

Proizvođači otpadne ambalaže koja je onečišćena opasnim tvarima, materijala za brisanje, filtarskih materijala i zaštitne odjeće koja nije specificirana na drugi način, otpad predaju ovlaštenim sakupljačima odnosno zbrinjavateljima.

Trenutno se na području Općine Martijanec putem zelenih otoka odvojeno sakupljaju otpadni papir i karton, staklo, plastika, tekstil i metalni otpad.

Na području Općine je postavljeno ukupno 9 eko otoka za odvojeno skupljanje papira i kartona, metala, stakla i plastike, te jedan spremnik za tekstil postavljen u naselju Martijanec. Organiziranim prikupljanjem otpada na području Općine obuhvaćeno je 100 % stanovništva. Izdvojenim skupljanjem pojedinih otpadnih materijala kao npr. papira, stakla, dijela plastike, biorazgradivog otpada i dr., količina ukupno sakupljenog otpada se znatno smanjuje čime se postiže slijedeće:

- smanjenje količina otpada koji je potrebno odložiti na odlagalište i ušteda na odlagališnom prostoru;
- povećanje količina sekundarnih sirovina (skupljeni otpad uz odgovarajuću obradu postaje sekundarna sirovina i na taj način štedi sirovine i energiju, a s druge strane predstavlja značajnu uštedu u potrebnom kapacitetu objekta za konačno zbrinjavanje ostatnog otpada);
- smanjenje emisije metana i nekih drugih plinova koji nastaju u manjim koncentracijama na odlagalištu komunalnog otpada;
- smanjenje opterećenja procjednih voda, a posredno time i smanjenje mogućnosti onečišćenja površinskih i podzemnih voda.

Tijekom 2015. g sa područja općine Martijanec bilo je prikupljeno 5,68 t otpadnog papira i kartona.

3.5. Građevni otpad

Sukladno Pravilniku o gospodarenju građevnim otpadom (NN 38/08) građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog čijeg građenja je nastao.

Posjednik građevnog otpada je:

- vlasnik građevine;
- investitor;
- izvođač kojem je vlasnik građevine odnosno investitor na temelju valjanog pravnog posla prenio pravo raspolaganja odnosno posjedništva nad građevnim otpadom;
- treća osoba kojoj je vlasnik građevine odnosno investitor na temelju valjanog pravnog posla prenio pravo raspolaganja odnosno posjedništva nad građevnim otpadom.

Pravilnikom je određeno da se ova kategorija otpada ne smije odlagati na mjestu nastanka niti na lokacijama koje nisu za to predviđene te da je posjednik građevnog otpada dužan snositi sve troškove gospodarenja građevnim otpadom. Jedinice lokalne samouprave dužne su putem reciklažnog dvorišta osigurati preuzimanje građevnog otpada od manjih zahvata u domaćinstvima. U nacionalnom je interesu da građevinski materijal ne završi na divljim deponijama, nego da se kontrolirano odlaže i u potpunosti reciklira kako bi se ponovo iskoristio za građevinski materijal. Građevinski otpad ne smije sadržavati azbestne ploče, plastiku, drvo, metal, kabele i druge negrađevinske materijale. Čistu šutu, bez udjela kabela, plastike, metala i drva moguće je reciklirati u kvalitetan građevinski materijal.

Građevinski otpad na području Varaždinske županije se ne zbrinjava na odgovarajući način. Gotovo sav građevinski otpad završi na odlagalištima komunalnog otpada i divljim odlagalištima, što višestruko povećava troškove sanacije, zauzima korisni volumen odlagališta i nove površine.

Na području Općine Martijanec ne postoji reciklažno dvorište za građevinski otpad. Građevinski otpad sa područja općine Martijanec odlagati će se u reciklažnom dvorištu na području grada/općine sa kojim će Općina sklopiti ugovor o zajedničkom korištenju istog.

3.6. Problematicni otpad

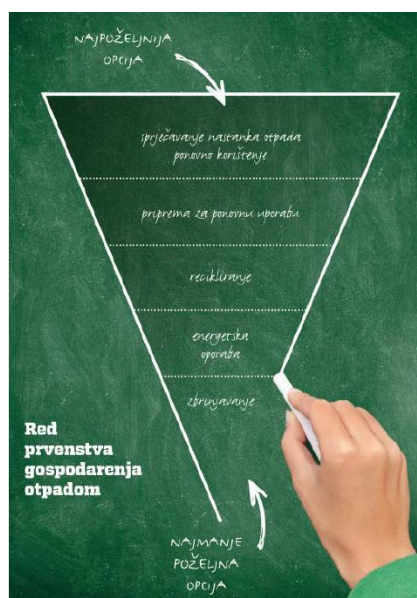
Problematicni otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Trenutno se na području Općine Martijanec problematični (opasni) otpad ne prikuplja odvojeno, već se miješa zajedno za miješanim komunalni otpadom ili ga stanovnici sami zbrinjavaju putem ovlaštenog poduzeća ili ga predaju u trgovinama. Stoga ne postoje ni podaci o količinama navedene vrste otpada. Količina navedenog otpada koji nastaje na području Općine Martijanec može se procijeniti na temelju prosječnog godišnjeg sastava komunalnog otpada i ukupnih količina miješanog komunalnog otpada prikupljenog na području Općine.

3.7. Ciljevi za gospodarenje otpadom

Kako bi zaustavili trend rasta proizvedenog komunalnog otpada, povećali stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja te prilikom toga smanjili udio odloženog biorazgradivog otpada potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada na mjestu nastanka i koji sadrži infrastrukturu koja omogućuje ispunjavanje ciljeva i gospodarenje otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom:

- I. Sprječavanje nastanka otpada,
- II. Priprema za ponovnu uporabu,
- III. Recikliranje
- IV. Drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba,
- V. Zbrinjavanje otpada.

Slika 1: Red prvenstva gospodarenja otpadom; (Izvor: *Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine*)

Porastom standarda stanovništva uslijed razvoja gospodarstva očekuje se i porast količine miješanog komunalnog otpada. Stopa rasta količine komunalnog otpada očekuje se za 0,5% godišnje.

4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

4.1. Podaci o postojećim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Na području Općine Martijanec ne postoje građevine i uređaji za gospodarenje otpadom niti službena odlagališta. Na području općine Martijanec postavljeno je 9 eko otoka za odvojeno skupljanje papira, stakla i plastike, metala, te jedan spremnik za tekstil koji se nalazi u naselju Martijanec.

Sa područja Općine otpad odvozi Babić d.o.o. iz Cestice sa kojim je Općina sklopila ugovor o suradnji, tj. odvozu otpada sa područja Općine. Općina Martijanec nema svoje odlagalište već se sav otpad zbrinjava na odlagalištu „Donji Miholjac“ Doroslov d.o.o. naselje Tržnica 2/a i na odlagalištu Kutina Eko Moslavina d.o.o., Trg kralja Tomislava 10/I Kutina.

Odlagalište Doroslov u Donjem Miholjcu ishodilo je 2015. g. okolišnu dozvolu. Ukupni kapacitet odlagališta je 160 000 t, a na dan se na odlagalište odloži oko 10 t otpada. Prostor za odlaganje otpada zauzima površinu cca 2, 8 ha. Otpad se na lokaciji odlaže od 1980. g. Lokacija odlagališta otpada udaljena je cca 3, 5 km jugozapadno od središta grada Donjeg Miholjca i izvan je granica građevinskog područja.

Tehnologija odlaganja otpada se sastoji iz sljedećih osnovnih operacija, koje se odvijaju tijekom radnog dana:

- istresanje otpada na radnu površinu
- rasprostiranje otpada u slojeve
- zbijanje otpada
- povremeno prekrivanje otpada inertnim materijalom

Na odlagalištu je uspostavljen pasivni sustav otplinjavanja putem odzračnika. Sustav za prikupljanje sanitarnih otpadnih voda, procjednih voda s tijela odlagališta te tehnoloških i oborinskih otpadnih voda s manipulativnih površina je uspostavljen. Postepenim zatvaranjem dijelova tijela odlagališta za rad ugradnjom završnog pokrovnog sloja, izgrađivat će se obodni kanal koji će biti položen uz unutarnji rub obodne ceste u podnožju odloženog otpada. Ove vode odvođe se u obodni melioracijski kanal. Čuvarska služba kontrolira otpad koji se dovozi na lokaciju odlagališta. Ugrađena su ulazna vrata kako bi se spriječio ulazak neovlaštenih osoba na odlagalište.

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

S obzirom na navedeno, na području Općine Martijanec potrebno je uspostaviti jedno reciklažno dvorište.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Tretira se kao građevina za gospodarenje otpadom, te kao takvo mora biti predviđeno u prostornom planu i zahtjeva izradu tehničke dokumentacije za ishođenje potrebnih dozvola sukladno Zakonu o gradnji i drugim važećim propisima. Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da, među ostalim, osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, na svom području jedinica lokalne samouprave.

Pri odabiru lokacije reciklažnog dvorišta, jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta.

Sukladno čl. 16 Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 117/17) Reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

1. mora biti označeno sukladno Pravilniku;
2. mora biti opremljeno odgovarajućom vagom,
3. mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom,
4. te mora udovoljavati uvjetima propisanim člankom 6. stavcima 1. i 2. i člankom 10. Pravilnika, s time da oznaka na primarnom spremniku ne mora sadržavati naziv proizvođača otpada.

Uvjeti propisani člankom 6. stavcima 1. i 2. su slijedeći:

(1) Opći uvjeti su uvjeti kojima mora udovoljiti građevina ili dio građevine u kojoj se obavlja postupak gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu: građevina), te drugi uvjeti kako slijedi:

1. da je onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more,
2. da je onemogućeno raznošenje otpada u okolišu, odnosno da je onemogućeno njegovo razlijevanje i/ili ispuštanje u okoliš,
3. da građevina ima podnu površinu otpornu na djelovanje otpada,

4. da je neovlaštenim osobama onemogućen pristup otpadu,
5. da je lokacija gospodarenja otpadom opremljena uređajima, opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara,
6. da su na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa postavljene upute za rad,
7. da je mjesto obavljanja tehnološkog procesa opremljeno rasvjetom,
8. da je građevina označena sukladno ovom Pravilniku,
9. da je do građevine omogućen nesmetan pristup vozilu,
10. da je građevina opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.

(2) Ako obavljanje postupka gospodarenja otpadom uključuje gospodarenje opasnim otpadom, pored uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, potrebno je udovoljiti i sljedećim uvjetima:

1. da je građevina natkrivena,
2. da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.

Članak 17. Pravilnika definira način označavanja reciklažnog dvorišta, prema kojem na glavnom ulazu u Reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:

- NAZIV »RECIKLAŽNO DVORIŠTE«
- TVRTKU KOJA UPRAVLJA RECIKLAŽNIM DVORIŠTEM
- OZNAKU RECIKLAŽNOG DVORIŠTA I
- RADNO VRIJEME.

Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 117/17), Dodatkom IV, definiran je popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati (tablica 2).

Tablica 2: Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnom dvorištem dužna zaprimati

OPIS OTPADA	KLJUČNI BROJ	NAZIV OTPADA
problematični otpad	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
	15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
	16 05 04*	plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari
	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25*
	20 01 27*	boje, tinte, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	detergenti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
otpadni papir	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža
	20 01 01	papir i karton
otpadni metal	15 01 04	metalna ambalaža
	20 01 40	metali
otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
otpadna plastika	15 01 02	plastična ambalaža
	20 01 39	plastika
otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti

boje	20 01 28	boje, tinte, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27*
deterdženti	20 01 30	detergenti koji nisu navedeni pod 20 01 29*
lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31*
baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33*
električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21*, 20 01 23* i 20 01 35*
građevni otpad iz kućanstva ¹	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
ostalo	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03*)

Obzirom da ZoOGO dozvoljava da više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom općina Martijanec će potpisati ugovor sa susjednim Općinama o zajedničkoj izgradnji i korištenju reciklažnog dvorišta.

4.2. Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Na području općine Martijanec postoji jedna lokacija odbačenog otpada (divlje odlagalište), a ono se nalazi u naselju Slanje. Na području Općine postojale su 4 lokacije napuštenih odlagališta no odlagališta su sanirana te je ostalo još u naselju Slanje. Bivše lokacije odbačenog otpada su sanirane putem učestalih radnih akcija mještana (vrtić, škola, udruge građana)

5. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM OTKLANJANJU

Na području Općine periodično bi se kroz godine pojavljivala divlja odlagališta. Prethodnim Planom gospodarenja otpadom bile su definirane 4 lokacije divljih odlagališta no odlagališta su sanirana te je ostalo još samo u naselju Slanje.

Na divlje odlagalište odvoze se sve vrste otpada, a najviše glomazni i građevinski otpad. Namjera je u skoroj budućnosti pristupiti sanaciji tog odlagališta uz pomoć sufinanciranja iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Saniranje divljeg odlagališta izvelo bi se prema prethodno izrađenom Planu sanacije odlagališta i primjenile bi se najbolje raspoložive tehnike, te bi se pratio utjecaj dosadašnjeg odlaganja otpada na okoliš.

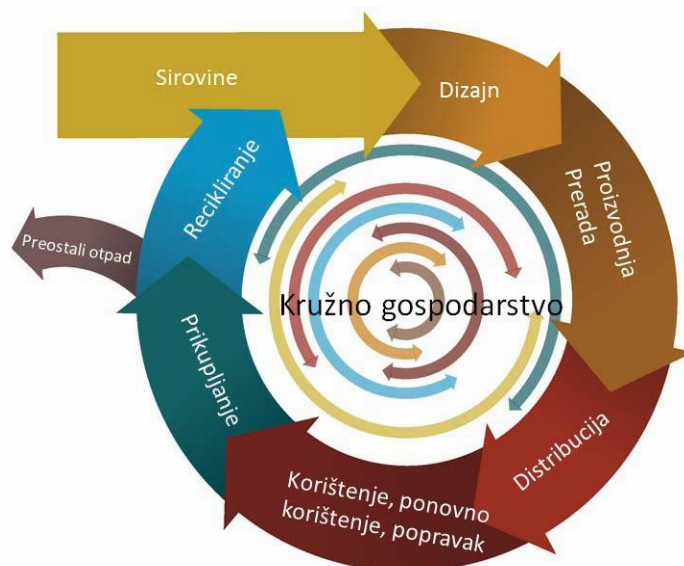
Slika 2: Fotografije za divljeg odlagališta u blizini naselja Slanje

6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Temeljni cilj svakog sustava održivog gospodarenja otpadom jest smanjivanje ili sprječavanje nastanka otpada.

Prema ZOGO-u sprječavanje nastanka otpada podrazumijeva mjere koje su poduzete prije nego neka tvar, materijal ili proizvod postane otpad, u svrhu smanjenja količina otpada, uključujući ponovnu uporabu proizvoda i produljenje njihova životna vijeka, smanjenje negativnih utjecaja nastalog otpada na okoliš i ljudsko zdravlje, te smanjenje sadržaja opasnih tvari u materijalima i proizvodima.

Fokus Desetogodišnje razvojne strategije Europa 2020. (Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast) je prelazak s postojećeg linearnog na kružno gospodarstvo (slika 3). Kružno gospodarstvo je ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produžavanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj modela kružnog gospodarstva je nastajanje otpada svesti na najmanju moguću mjeru i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, nego sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njihovih komponenti.

Slika 3: Model kružnog gospodarstva; (Izvor: *Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine*)

Preventivne mjere

Izbjegavanje otpada definiran je kao skup mjera koje dovode do toga da se kod proizvodnje i potrošnje stvara manje otpada ili uopće otpad ne nastaje. Pojam smanjenja količina otpada može se definirati kao zbroj svih mjera kojima se u procesima proizvodnje, potrošnje robe, pakiranja i korištenja postiže smanjenje i/ili potpuno izbjegavanje otpada tj. kojima se postiže proizvodnja otpada koji se može obraditi i/ili ponovno upotrijebiti.

Na području Općine Martijanec ne postoji dovoljno komunalne infrastrukture vezano za gospodarenje otpadom, za njihovu primjenu, važeći propisi se samo djelomično primjenjuju, a građani ne vide otpad kao problem.

Otpad koji se izbjegne ne oštećuje čovjekovo zdravlje i okoliš i ne troše se sredstva za njegovu obradu i/ili odlaganje. Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište "povoljnih" vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjiti će količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti. U okviru tehničkih i gospodarstvenih mogućnosti treba:

- proizvode i robu tako upotrebljavati da nakon njihove primjene ostaje što manje štetnih tvari, te da se mogu maksimalno ponovno iskorištavati i da se tako količina otpada kod krajnjih potrošača stvara u što manjem obimu

Osnovne mjere izbjegavanja otpada mogu se svesti na:

- Izbjegavanje otpada u proizvodnji
- koristiti tehnologije koje ne stvaraju otpad
- ponovna uporaba otpada

- proizvoditi robu koja nakon upotrebe ima manje otpada kojeg treba obraditi pri proizvodnji za tržište izbjegavati oblikovanje proizvoda s pretjeranom količinom i štetnosti otpada
- proizvode pakirati u ambalažu koja se može ponovo koristiti

Ponašanje potrošača

- da ne kupuju proizvode koji se ne mogu reciklirati,
- da pri kupovanju preferiraju robu u povratnoj ambalaži,
- da smanje korištenje plastičnih vrećica i slične ambalaže i dr.

Posebne mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količina otpada

Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite okoliša. Posebne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada iz Strategije primjenjive na Općinu Martijanec obzirom na pravnu odgovornost glede gospodarenja s komunalnim otpadom su:

1. Izobrazno – informativne aktivnosti,
2. Unapređivanje sustava odvojenog skupljanja i recikliranja otpada,
3. Donošenje Plana gospodarenja otpadom

Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

Općina Martijanec dužna je osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način koji je suprotan Zakonu o održivom gospodarenju otpadom te uklanjanje tako odbačenog otpada. Provedbu obaveza osigurava osoba koja obavlja poslove nadležne za komunalni red Općine Martijanec (komunalni redar).

1. Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada:

- uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

2. Mjera za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

- U cilju provedbe navedene mjere komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom

propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru).

Izvršno tijelo Općine Martijanec dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera podnijeti predstavničkom tijelu Općine Martijanec do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

6.1. Izobrazno-informativne aktivnosti

Kako bi se osiguralo da građani aktivno počnu primjenjivati načela smanjenja proizvodnje otpada u svakodnevnom životu i koristiti infrastrukturu za odvojeno odlaganje otpada, JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu putem javnih medija. Da bi se stanovnici motivirali za nove aktivnosti važno je i prikazati postignute rezultate u recikliranju otpada. Edukaciju je potrebno provoditi prema ciljnim skupinama: za djecu predškolske i školske dobi, za mlade, odraslo stanovništvo, poduzetnike i obrtnike, turističke djelatnike i državnu administraciju.

Općina Martijanec vrši edukaciju stanovništva uz pomoć internet stranica Općine i komunalnog poduzeća Babić d.o.o., preko oglasnih ploča koje su postavljene u svakom naselju unutar Općine, edukacijom djece u dječjim vrtićima i školama, te djeljenjem letaka. Osim navedenog sportsko-rekreacijska društva u suradnji sa drugim udrugama i učenicima osnovne škole jednom godišnje organizira eko – akcije prikupljanja otpada.

7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Opće mjere za gospodarenje otpadom:

- organizirano prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada
- organizirano odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla i plastike putem posuda/spremnika postavljenih na kućnom pragu, zelenih otoka i reciklažnog dvorišta
- odvojeno sakupljanje pojedinačnih kategorija otpada u reciklažnom dvorištu
- Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada,

Zakon nalaže odvojeno sakupljanje otpada čija se vrijedna svojstva (materijalna i energetska) mogu iskoristiti. Razvrstavanjem i odvojenim sakupljanjem otpada na mjestu nastanka omogućuje se njegova ponovna uporaba, recikliranje ili uporaba otpada u energetske svrhe, uz smanjenje količina ostatnog otpada koji se mora zbrinuti na odlagalište otpada

Opće mjere za gospodarenje opasnim otpadom:

- u sklopu reciklažnog dvorišta osigurati prihvrat i privremeno skladištenje opasnog otpada iz kućanstva. Zaprimljeni otpad potrebno je razvrstati odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju u odgovarajućim spremnicima. Građevina u kojoj će se skladištiti opasan otpad mora biti natkrivena te mora biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.

Opće mjere za gospodarenje posebnim kategorijama otpada, a u nadležnosti jedinice lokalne samouprave (tekstil i biootpad):

- organizirano odvojeno prikupljanje papira i kartona, plastike, stakla, metala i otpadnog tekstila putem spremnika postavljenih u svakom naselju i reciklažnog dvorišta.

Opće mjere za gospodarenje ostalim posebnim kategorijama otpada:

Sukladno članku 28., stavku 3, ZoOGO, jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. Člankom 53. istog zakona propisano je da se otpad koji je određen da se smatra posebnom kategorijom otpada mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada

Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada propisana je člankom 29. ZOGO. Naknadom se potiče jedinica lokalne samouprave da provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave (JLS). Jedinica lokalne samouprave plaća u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost temeljem mase prikupljenog komunalnog otpada koja je iznad propisane granične količine. Granična količina miješanog komunalnog otpada je dozvoljena količina miješanog komunalnog otpada po ekvivalent stanovniku u određenom razdoblju.

Navedena naknada se koristi radi sufinanciranja odvojenog sakupljanja otpada. Naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada do sada nije u primjeni.

8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom. Uzimaju u obzir opća načela zaštite okoliša – načelo predostrožnosti i načelo održivosti, te tehničku izvedivosti i ekonomsku održivost, a u skladu s Europskim smjernicama, postupanje s komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom definirano je kroz odabranu tehnologiju krajnje obrade.

Na području Općine Martijanec su sva domaćinstva obuhvaćena organiziranim prikupljanjem otpada na način da su podijeljene kante od 120, odn. 240 litara za sakupljanje komunalnog otpada i vreće. Obzirom da se u Općini radi većinom o privatnim kućama s okućnicama za učinkovito izdvajanje biootpada i kompostiranje u planu je provesti edukaciju o načinu vrtnog kompostiranja za zainteresirane građane. Potrebno je predvidjeti način nabave kompostera za domaćinstva koja stanuju u privatnim kućama kako bi se u samim domaćinstvima izdvajao organski otpad i kasnije koristio za prihranjivanje vrtova i zelenih površina.

9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Polazište suvremenog gospodarenja otpadom je odvojeno prikupljanje otpada, i to na samom mjestu njegovog nastanka. Otpad koji nije izbjegnut, odnosno nije iskorišten, treba odvojeno odložiti i prikupiti. Cilj odvojenog skupljanja otpada je omogućiti gospodarenje tim otpadom, a u skladu s odredbama Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17).

Odvojeno se mogu sakupljati korisne tvari iz otpada (papir, staklo, plastika, metali, biootpad i dr.) i štetne/opasne tvari (baterije, akumulatori, stara ulja i masti, lijekovi, boje, lakovi i dr.), a namjenjuju se ponovnom korištenju ili organiziranom i sigurnom zbrinjavanju. Razvrstavanje i odvojeno skupljanje otpada na mjestu nastanka (kod proizvođača otpada) preduvjet je za efikasnu primjenu mjera gospodarenja otpadom, tj. postupaka kojima se otpadu daje nova vrijednost, primjerice ponovna uporaba, recikliranje i uporaba u energetske svrhe. Uvođenjem odvojenog skupljanja otpada smanjuje se količina nerazvrstanog otpada koji se zbrinjava na odlagalištu otpada – deponijama za komunalni otpad.

Jedinice lokalne samouprave su dužne uspostaviti sustav selektivnog prikupljanja otpada čime bi se znatno smanjio volumen i količina neselektiranog komunalnog otpada, a ujedno bi

se izdvojio otpad pogodan za ponovnu uporabu ili reciklažu. Selektivno prikupljanje otpada na mjestu nastanka podrazumijeva odvajanje otpada u kućanstvima u posebne spremnike za papir, staklo, plastiku, metal i biootpad.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) otpada na području Općine provest će se:

- uspostavom reciklažnog dvorišta,
- podjelom spremnika/vreća za odvojeno prikupljanje otpada na mjestu nastanka
- ažuriranjem Plana odvoza krupnog (glomaznog) otpada prema potrebama,
- redovitim i pravovremenim pražnjenjem posuda/spremnika,
- informiranjem građana o lokaciji reciklažnog dvorišta, načinu i vremenu prikupljanja navedenih vrsta otpada

10. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Ovo poglavlje opisuje korake koje je potrebno provesti za uspostavu predloženog sustava gospodarenja otpadom.

Popis projekata za period od 2018. do 2023. godine:

1. Izgradnja reciklažnog dvorišta
2. Edukacija građana
3. Podijeliti kompostere zainteresiranim kućanstvima
4. Podijeliti spremnike za odvojeno prikupljanje otpada na mjestu nastanka
5. Izraditi troškovnik nabavke reciklažnog dvorišta,
6. Postavljanje oznaka sa zabranom odlaganja otpada na područjima bivših divljih odlagališta

Osim gore navedenih koraka potrebna je

- provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada. Provedbu osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red Općine, tj. komunalni redar.
- Donošenje Odluke o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.

11. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Provedbom Plana gospodarenja otpadom sustav gospodarenja otpadom u Hrvatskoj organizira se kao integralna cjelina svih dionika u sustavu na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Sustav gospodarenja otpadom temelji se na sljedećem:

- prevencija nastajanja otpada,
- ponovna uporaba,
- materijalna oporaba,
- energetska oporaba ili druge vrste obrade te
- konačno odlaganje ostatnog otpada.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastoji se od niza podsustava koji mogu na specifičan način obraditi ili stabilizirati određenu vrstu otpada, pa je potrebno prije donošenja odluka imati cjelovitu sliku o načinu zbrinjavanja i tehnologiji obrade otpada, kao i strateškim opredjeljenjima kako državne tako i lokalne uprave u vezi s gospodarenjem otpadom na određenom području.

Općina je dužna osigurati provedbu mjera gospodarenja otpadom na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada. Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više obveza za gospodarenje otpadom. Trošak sakupljanja i odvoza miješanog komunalnog otpada plaćaju stanovnici općine Martijanec. Mogući izvori financiranja potrebnih aktivnosti za uspostavu održivog sustava gospodarenja otpadom na području općine Martijanec su:

- sredstva iz godišnjeg Državnog proračuna,
- sufinanciranje od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,
- komunalne naknade,
- županijski proračun te
- općinski proračun.

Drugi mogući izvori su:

- krediti,
- koncesije,
- donacije i
- fondovi EU-a

Tablica 3: Izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

1.	Mjera	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Martijanec/FZOEU/EU
	Visina financijskih sredstava	
2.	Mjera	Kućno kompostiranje
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Martijanec /FZOEU/PU
	Visina financijskih sredstava	
3.	Mjera	Nabava i podjela spremnika za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila na mjestu nastanka, tj. u kućanstvima
	Izvor financijskih sredstava	Općina Martijanec /FZOEU/EU
	Visina financijskih sredstava	
4.	Mjera	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Martijanec
	Visina financijskih sredstava	
5.	Mjera	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Martijanec
	Visina financijskih sredstava	
6.	Mjera	Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Martijanec
	Visina financijskih sredstava	
7.	Mjera	Provođenje akcija prikupljanja otpada
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Martijanec
	Visina financijskih sredstava	
8.	Mjera	Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Martijanec
	Visina financijskih sredstava	
9.	Mjera	Provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada. Provedbu osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red Općine tj. komunalni redar.
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Martijanec /MZOE/HAOP/FZOEU/EU
	Visina financijskih sredstava	

10.	Mjera	Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom (komunalni redar)
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Martijanec /MZOE
	Visina financijskih sredstava	
11.	Mjera	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Martijanec/FZOEU
	Visina financijskih sredstava	
12.	Mjera	Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Martijanec
	Visina financijskih sredstava	
13.	Mjera	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila
	Izvor financijskih sredstava	Općina Martijanec /FZOEU/EU
	Visina financijskih sredstava	
14.	Mjera	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr.(sortirnica)
	Izvor financijskih sredstava	Općina Martijanec /FZOEU/EU/PU
	Visina financijskih sredstava	

11. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Sukladno članku 21, stavku 5, Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17), Plan gospodarenja otpadom Općine Martijanec donosi se za razdoblje od šest godina. Sljedećom tablicom iznijeti su rokovi, te nositelji izvršenja pojedinih aktivnosti koje je potrebno poduzeti u svrhu uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine.

Tablica 4: Rokovi i nositelji izvršenja plana

R. Br.	Aktivnost	Rok izvršenja	Nositelj
1.	Izrada te dostava godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom RH jedinici područne (regionalne) samouprave do 31.ožujka tekuće god. za prethodnu kalendarski godinu	Kontinuirano od 2018-2023	Općina Martijanec
2.	Po potrebi donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom Općine Martijanec	Po potrebi	Općina Martijanec
3.	Podijeliti kompostere zainteresiranim kućanstvima	2018	Općina Martijanec
4.	Podijeliti spremnike za odvojeno prikupljanje otpada na mjestu nastanka, tj. po kućanstvima	2018	Općina Martijanec
5.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti na području Općine	Kontinuirano 2018-2023	Općina Martijanec
6.	Izrada Izvješća o izobrazno - informativnih aktivnosti koji je sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom JLS	Kontinuirano 2018-2023	Općina Martijanec
7.	Provođenje akcija prikupljanja otpada	Kontinuirano 2018-2023.	Općina Martijanec

R. Br.	Aktivnost	Rok izvršenja	Nositelj
8	Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada	Kontinuirano 2018-2023	Općina Martijanec
9	Provedba redovitog nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada	Kontinuirano 2018-2023	Općina Martijanec
10	Donošenje Odluke o mjerama za sprječavanje nepropisnog odlaganja otpada	2018/2018	Općina Martijanec
11	Potpisivanje ugovora o zajedničkom korištenju reciklažnog dvorišta sa susjednim gradovima/općinama	2018	Općina Martijanec

12. POPIS PRIMIJENJENIH, ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13 i 73/17
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske NN 130/05
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.-2022. godine NN 3/17
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima NN 126/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13
- Pravilnik o gospodarenju otpadom NN 117/17
- Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom NN 500/15
- Naputak o glomaznom otpadu NN 79/15
- Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži NN 88/15, 78/16
- Pravilnik o katalogu otpada NN 90/15
- Ureda o gospodarenju otpadnom ambalažom NN 97/15
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom nn 99/15
- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima NN 10/15
- Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima NN 111/15
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima NN 112/15
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima NN 125/15, 90/16
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest NN 69/16
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada NN 75/16
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama NN 113/16
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13
- Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom NN 50/17
- Prostorni plan Varaždinske županije
- Prostorni plan uređenja Općine Martijanec